

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»

К.т.н., доц. Харченко І.М.

Галузь знань:			29 «Міжнародні відносини»		Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма:			«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»		Тип дисципліни:	обов'язкова
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять			
			Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	
	4	120	30	30	60	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з дисциплін:	Інформатика, Вступ до спеціальності, Теорія та практика комунікацій
Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою	1. «Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності» https://verified.ed-era.com/ua 2. «Доступ до публічної інформації» https://osvita.diia.gov.ua/courses/access-to-public-information 3. «Бізнес-аналіз в ІТ» https://iampm.club/ua/i-am-ba/

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття студентами знань з теоретичних основ міжнародних інформаційних відносин та формування практичних навичок і вмінь, пов'язаних з особливостями пошуку, опрацювання і аналізу інформації з метою забезпечення прийняття зовнішньо-політичних рішень, а також її розповсюдження у міжнародних інформаційних потоках.

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності (ЗК):

- **ЗК 1** – здатність до абстрактного мислення, аналізу;
- **ЗК 4** – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій;
- **ЗК 8** – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

- **ФК 2** – здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;
- **ФК 3** – знання про стан досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях;
- **ФК 5** – здатність самостійно досліджувати проблеми міжнародних відносин, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень;
- **ФК 13** – здатність до комунікації та здійснення інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами);
- **ФК 16** – здатність використовувати методологічні основи формування інформаційної політики держави;
- **ФК 18** – здатність забезпечувати діяльність прес-служб зовнішньо-політичних відомств;
- **ФК 19** – здатність застосовувати методи та засоби забезпечення міжнародної інформаційної безпеки.

Результати навчання (програмні результати навчання – ПРН):

- **ПРН 4** – розуміння процесу опису та оцінювання міжнародної ситуації, використання різних джерел інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси;
- **ПРН 9** – знання основ сучасних інформаційних та комунікаційних технологій у сфері міжнародних відносин;
- **ПРН 10** – збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав;
- **ПРН 12** – проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та

міждисциплінарних підходів;

- **ПРН 13** – аналізувати та оцінювати концептуальні підходи до вирішення проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики;
- **ПРН 18** – аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, готувати інформаційні та аналітичні документи, із дотриманням правил їх оформлення;
- **ПРН 19** – оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах;
- **ПРН 25** – використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері міжнародних відносин;
- **ПРН 26** – використовувати методологічні основи формування інформаційної політики держави;
- **ПРН 29** – застосовувати методи та засоби забезпечення міжнародної інформаційної безпеки;
- **ПРН 30** – застосовувати основні методи та засоби міжнародної комунікації та організації інформаційних кампаній.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема	Вид заняття	Розподіл балів	Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)
Тема 1. Теоретичні аспекти інформаційної та комунікаційної політики	Лекція 1, 2 Семінар 1, 2	7	усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, участі у дискусіях при обговоренні доповідей, виконання письмових (тестових) завдань.
Тема 2. Глобальний інформаційний простір	Лекція 3, 4 Семінар 3,4	8	усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, участі у дискусіях при обговоренні доповідей, виконання письмових (тестових) завдань.
Тема 3. Інформаційне суспільство	Лекція 5, 6 Семінар 5, 6	7	усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, участі у дискусіях при обговоренні доповідей, виконання письмових (тестових) завдань.
Тема 4. Інформаційно-комунікаційна політика держав і міжнародних організацій	Лекція 7, 8 Семінар 7, 8	8	усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, участі у дискусіях при обговоренні доповідей, виконання письмових (тестових) завдань.
Тема 5. Інформаційно-комунікаційна політика ЄС	Лекція 9 Семінар 9	7	усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, участі у дискусіях при обговоренні доповідей, виконання письмових (тестових) завдань.
Тема 6. Міжнародна інформаційна безпека	Лекція 10, 11 Семінар 10, 11	8	усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, участі у дискусіях при обговоренні доповідей, виконання письмових (тестових) завдань.
Тема 7. Зовнішньополітичні комунікації	Лекція 12,13 Семінар 12, 13	7	усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, участі у дискусіях при обговоренні доповідей, виконання письмових (тестових) завдань.
Тема 8. Морально-етичні проблеми інформаційної діяльності	Лекція 14, 15 Семінар 14, 15	8	усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання: усних виступів з доповідями, участі у дискусіях при обговоренні доповідей, виконання письмових (тестових) завдань.
Підсумковий контроль знань	Семестровий екзамен	40	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за екзаменаційними білетами. Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів за одне теоретичне питання - 20 балів.

			В разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборобою відвідування ЗВО здобувачам надається можливість скласти екзамен в тестовій формі дистанційно по екзаменаційних білетах, кожен з яких містить 40 тестових питань. На кожне тестове питання пропонується 4 варіанти відповідей, тільки одна з яких є вірною. За кожен вірну відповідь нараховується 1 бал.
Додаткові бали в рамках неформальної освіти	Неформальна освіта	до 7 балів за одну тему	– проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу); – участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено відповідним сертифікатом); – участь у теоретичних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів, що підтверджується відповідними матеріалами).

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Рекомендована література (основна):

1. Міжнародна інформація: терміни і коментарі: навч. посіб. / Є. А. Макаренко [та ін.]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К: Центр вільної преси, 2016. 518 с.
2. Шуляк А.М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Луцьк: Вежа-друк, 2020. 274 с.
3. Глосарій: навчальний енциклопедичний словник-довідник з питань інформаційної безпеки / за заг. редакцією д. політ. н., проф. А.М. Шуляк., 2019. 580 с.
4. Карпчук Н.П. Міжнародна інформація та суспільні комунікації: навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / Н. П. Карпчук. Луцьк, 2018. 514 с.
5. Харченко І. М. Основні засоби інформаційного протиборства та інформаційної війни як явища сучасного міжнародного політичного процесу / І.М. Харченко, С.О. Сапогов, В.М. Шамраєва, Л.В. Новікова // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. 2017. Вип. 6. С. 77-81.
6. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність / В. М. Варенко. К.: Талком, 2014. 416 с.
7. Захарова В.І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності / В.І. Захарова, Л.Я. Філіпова. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 336 с.
8. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посіб. / Муковський І.Т., Міщенко А.Г., Шевченко М.М. К.: Кондор, 2012. 224 с.
9. Актуальні проблеми формування та розвитку європейського інформаційного простору: кол. моногр. / за заг. ред. Є.Б. Тихомирової. Луцьк: ВМА «Терен», 2012. 354 с
10. Запорожець О.Ю. Міжнародна інформація. Конспект лекцій. К.: Центр вільної преси, 2010. 38 с.
11. Гондюл В.П. Вступ до спеціальності «Міжнародна інформація»: підручник / В.П. Гондюл, М.М. Рижков, О.М. Андреева. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. 383 с.
12. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: навч. посіб. для студентів ВНЗ, аспірантів, викладачів. - 2-ге вид., стер. / Почепцов Г.Г., Чукут С.А. К.: Знання, 2008. 663с.

13. Боднар І. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах. Навчальний посібник для самостійного вивчення курсу. Л.: Видавництво Львівської комерційної академії, 2007. 280 с.
14. Кудрявцева С.П., Колос В.В. Міжнародна інформація. Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2005. 400 с.
15. Боднар І. Р. Інформаційна безпека як основа національної безпеки. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/141443493.pdf> (дата звернення: 17.08.2021).
16. Доктрина інформаційної безпеки України. Режим доступу: <https://mkip.gov.ua/ru/documents/100.html> (дата звернення: 17.08.2021).
17. Про інформаційні агентства: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1996. №47. С.57-60.
18. Про інформацію: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1992. №48. С.1227-1462.
19. Про науково-технічну інформацію: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1993. №33. С.843-851.

Актуальні журнали для поглибленого вивчення дисципліни:

1. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint>
2. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти <http://international-relations.knukim.edu.ua/>
3. Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки <http://univ.kiev.ua/ua/science/journals/ir-ps>
4. Зовнішні справи: <https://sjournals.com.ua/uk/journals/category/international-relations>
5. Проблеми міжнародних відносин: збірник наукових праць <http://vmv.kymu.edu.ua/>
6. Актуальні проблеми міжнародних відносин: збірник наукових праць <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/issue/archive>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»):

1. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
2. Освоєння дисципліни передбачає відвідування лекцій і семінарських занять, а також самостійну роботу.
3. Самостійна робота включає в себе підготовку до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи.
4. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації.
5. Здобувачі вищої освіти мають слідувати принципам академічної доброчесності. У разі виявлення факту плагіату у виконаних роботах здобувач отримує за завдання 0 балів.
6. Передбачено перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Для зарахування теми або частини теми здобувач надає відповідний сертифікат, де зазначені результати навчання та обсяг курсу (модуля) у годинах (кредитах ЄКТС). Передбачається зарахування результатів навчання у разі, якщо здобувач вищої освіти прослухав аналогічний курс (або його частину) у будь-якому університеті України або Європи, був учасником міжнародних проєктів, у межах яких вивчалась дисципліна (її частина), або слухачем такого ж дистанційного курсу на платформі «Prometheus», Coursera та інших, і при цьому має підтвердження – сертифікат про результати навчання (оцінку).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи оцінювання	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Усне опитування на лекціях та семінарських заняттях	Здобувач вищої освіти демонструє всебічні, систематизовані, глибокі знання навчального матеріалу, здатність логічно обґрунтовувати власну думку простою і зрозумілою мовою, знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	5-7 (8)
	Здобувач вищої освіти демонструє знання навчального матеріалу, знання фахової літератури, передбачені на рівні аналогічного відтворення, але припускається окремих несуттєвих помилок	3-5
	Здобувач вищої освіти демонструє слабкі знання навчального матеріалу, фахової літератури навіть на рівні аналогічного відтворення, припускається суттєвих помилок	0-3
Письмове опитування на	Здобувач вищої освіти демонструє всебічні, систематизовані, глибокі знання навчального матеріалу, здатність	5-7 (8)

лекціях та семінарських заняттях	обґрунтовувати власну думку, знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	
	Здобувач вищої освіти демонструє знання навчального матеріалу, знання фахової літератури, передбачені на рівні аналогічного відтворення, але припускається окремих несуттєвих помилок	3-5
	Здобувач вищої освіти демонструє слабкі знання навчального матеріалу, фахової літератури навіть на рівні аналогічного відтворення, припускається суттєвих помилок	0-3
Тестовий контроль на лекціях та семінарських заняттях	Тестовий контроль передбачає виконання тесту закритого типу, що містить 10 тестових питань, кожне з яких має 4 варіанти відповідей, лише одна з яких є вірною:	
	9-10 вірних відповідей;	6-7(8)
	6-8 вірних відповідей;	4-5
	0-5 вірних відповідей.	0-3
Оцінювання виступів з доповідями на семінарських заняттях*	Зміст доповіді відповідає темі і розкриває її повною мірою, доповідь супроводжується презентабельною графічною презентацією, відповіді на запитання є вичерпними, логічними і обґрунтованими	5-7 (8)
	Зміст доповіді відповідає темі, але розкриває її не повністю або частково, доповідь супроводжується непрезентабельною графічною презентацією, відповіді на запитання є не повною мірою вичерпними, логічними і обґрунтованими	3-5
	Зміст доповіді не відповідає темі і не розкриває її сутності, відповіді на запитання є хаотичними, неточними або необґрунтованими	0-3
Оцінювання участі у дискусіях при обговоренні доповідей на семінарських заняттях	Здобувач вищої освіти бере активну участь у дискусії при обговоренні доповіді; запитання, які він ставить доповідачу, відповідають темі доповіді, є зрозумілими і суттєвими.	2-3
	Здобувач вищої освіти бере участь у дискусії при обговоренні доповіді; запитання, які він ставить доповідачу, частково відповідають темі доповіді, подекуди є зрозумілими або суттєвими	0-2
Оцінювання одного теоретичного питання екзаменаційного білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;	16-20
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування	11-15
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, є помилки, матеріал викладає нелогічно;	6-10
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-5
* Додаткові бали нараховуються за творчий характер виконаних робіт або за командну роботу, коли декілька здобувачів одночасно презентують доповідь за єдиною темою.		
Самостійна робота:		
1) Підготовка до семінарських занять (30 годин)		
2) Виконання завдань для самостійної роботи (30 годин).		